

Deel III. De exegese van het Bijbelboek Spreuken.

Hoofdstuk 20c. De exegese van Spreuken 1:20-33.

De Wijsheid spreekt.

INLEIDING. Het ligt in mijn bedoeling om de verzen 24-33 in één keer te bespreken, in die zin dat ik de onderdelen "Uitleg" en "Toepassing" eerst bij vers 33 behandel, terwijl ik de overige onderdelen wel per vers exegetiseer. Te meer omdat de verzen 24-33 één geheel vormen als reactie op de roepstem van de Opperste Wijsheid, Jezus Christus. Want ze bevatten de vrucht van Zijn aanspraak tot alle mensen en tot "slechten", "spotters" en "zotten" in het bijzonder, waarbij vers 33 dit eerste hoofdstuk afsluit met de respons van Christus op het geloof en ongeloof van de hoorders.

Verder is het mijn voornemen om Spreuken 1 af te sluiten met een aantal preken die ik over het Bijbelboek Spreuken gehouden heb, behalve natuurlijk die ik bij de studie al afgedrukt heb. Waarna dan de diverse registers volgen en de geraadpleegde boeken.

Daarmee wil ik dan mijn studie op het Bijbelboek Spreuken beëindigen. Helaas ben ik niet verder gekomen dan dit eerste hoofdstuk. Maar het is goed zo. De HEERE heeft mij de kracht gegeven om te schrijven en deze studie ter hand te nemen. Naar ik hoop heeft Hij hetgeen ik aan papier heb toevertrouwd willen zegenen aan de harten en in de levens van velen.

Spreuken 1:24. Dewijl Ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt; Mijn hand uitgestrekt heb, en er niemand was, die opmerkte;

CITATEN VANUIT DEZE STUDIE. In deze studie heb ik dit vers verschillende malen geciteerd. We mogen daarnaar verwijzen. Ik heb slechts de volgende aantekening: bij de exegese van Spreuken 1:20 heb ik reeds aangegeven dat de verzen 1:20-33 uit drie delen bestaan. Het eerste deel, 20-23, heeft de uitnodiging van de Opperste Wijsheid tot onderwerp, in het bijzonder tot "slechten", "spotters" en "zotten". Het tweede deel, 24-31, heeft het ongeloof van de hoorders naar de roepstem van de Opperste Wijsheid tot onderwerp. Het derde deel, 32-33, tekent het oordeel van deze Opperste Wijsheid, Jezus Christus, Gods Zoon, tegenover allen die Hem tegenstaan, maar ook Zijn barmhartigheid ten opzichte van hen die Zijn Woord uit genade geloven.

VERWIJSTEKSTEN BIJ DE KANTTEKENINGEN. Uit het geheel van de Kanttekeningen bij de Statenvertaling verwijzen vijf Bijbelplaatsen naar onze tekst. We geven ze hier onder in volgorde weer.

Jesaja 65:12. *'Ik zal ulieden ook ten zwaarde tellen, dat gij allen u ter slachting zult krommen, omdat Ik geroepen heb, maar gij hebt niet geantwoord, Ik gesproken heb, maar gij hebt niet gehoord, maar hebt gedaan, dat kwaad was in Mijn ogen, en hebt verkoren hetgeen, waaraan Ik geen lust heb'.*

Jesaja 66:4. *'Ik zal ook verkiezen het loon hunner handelingen, en hun vreeze zal Ik over hen doen komen, omdat Ik geroepen heb, en niemand antwoordde, Ik gesproken heb, en zij niet hoorden, maar deden dat kwaad is in Mijn ogen, en verkoren hetgeen, waartoe Ik geen lust had'.*

Jeremia 7:13. *'En nu, omdat gijlieden al deze werken doet, spreekt de HEERE, en Ik tot u gesproken heb, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij niet gehoord hebt, en Ik u geroepen, maar gij niet geantwoord hebt'.*

Jeremia 13:10. *'Ditzelve boze volk, dat Mijn woorden weigert te horen, dat in het goeddenken zijns harten wandelt, en andere goden navolgt, om die te dienen, en voor die zich neder te buigen; dat zal worden gelijk deze gordel, die nergens toe dient'.*

Johannes 8:21. *'Jezus dan zeide wederom tot hen: Ik ga heen, en gij zult Mij zoeken, en in uw zonden zult gij sterven; waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen'.*

We hebben bij dit onderdeel de volgende opmerkingen:

1. De geciteerde Bijbelpassages onderstrepen de ernst van het niet luisteren naar de stem van de Opperste Wijsheid. En let wel! Dit betreft geen heidenen maar Gods eigen verbondsvolk! Het is niet enkel onverschilligheid. Het is een weigeren om te horen. Want ze horen Gods roepstem wel maar ze luisteren er niet naar. Ze geven er geen gehoor aan.

2. Daarbij kunnen zij zich ook niet verontschuldigen dat God anderen riep maar hen voorbijging. Want het wordt telkens weer onderstreept door de profeten dat God roept en spreekt

maar dat het volk uit hardnekkig ongeloof niet luistert en niet antwoordt, niet wil antwoorden en geen gehoor wil geven! Pure onwil! En zo spreekt Christus als de Opperste Wijsheid ook de Joden, Schriftgeleerden en Farizeërs, aan.

3. Niet anders is het met ons, indien we ons ook vandaag onder de prediking van Gods Woord stellen maar hardnekkig en ongelovig volhouden dat dit Evangelie niet voor ons bestemd is of ons uit onverschilligheid daarvan afkeren. Er zijn heel wat theologieën over geschreven in de loop der tijden om dat onwillig ongeloof van ons te verontschuldigen, maar ze deugen geen van allen in het licht van de eeuwigheid. Christus vraagt van ons “unconditional surrender”, onvoorwaardelijke overgave aan Hem door de Heilige Geest!

VERTALINGEN EN TEKSTGETUIGEN. Omdat men voor de uitleg van een tekst veel kan leren van voorhanden vertalingen en filologische studie, is het goed deze, zo nodig met transcriptie, met elkaar te vergelijken en daar conclusies uit te trekken.

Biblia Hebraica

יְעַן קָרָאתִי וְתַמְאַנְנִי נְטִיתִי יָדִי וְאִין מִקְשִׁיב:

Transcriptie

y^aan q^{aa}r^{aa}t^{iy} w^{at}t^em^{aa}'^{ee}nw^{oe} n^{aa}th^{iy}t^{iy} y^{aa}d^{iy} w^{e'}ee^{yn} m^aqsjyb:

Werkvertaling

Omdat ik geroepen heb maar gijlieden geweigerd hebt, Mijn hand uitgestrekt heb maar niemand opmerkte,

Septuaginta

ἐπειδὴ ἐκάλουν καὶ οὐχ ὑπηκούσατε καὶ ἐξέτεινον λόγους καὶ οὐ πρὸ σείχετε

Transcriptie

Epeidè ekaloun kai ouch upèkousate kai exeteinon logous kai ou proseichete

Vertaling

Omdat ik geroepen heb maar ulieden niet geluisterd hebt en woorden uitgebreid heb maar niemand van ulieden ter harte nam,

Vulgata

quia vocavi et rennuistis extendi manum meam et non fuit qui aspiceret

Vertaling

Omdat ik geroepen heb en ulieden geweigerd hebt, Mijn hand heb ik uitgestrekt maar niemand was er, die dat gewaar werd,

Franse vert.

Puisque j'ai appelé et que vous vous êtes rebiffés, puisque j'ai tendu la main et que personne n'a prêté attention,

Vertaling

Omdat ik geroepen heb maar jullie je er tegen hebt verzet, omdat ik Mijn hand uitgestrekt heb maar niemand er aandacht aan heeft besteed,

Duitse vert.

Weil ich denn rufe, und ihr weigert euch; ich recke meine Hand aus, und niemand achtet drauf,

Vertaling

Omdat ik dan roep maar jullie weigeren (te luisteren), Ik Mijn hand uitstrek, maar niemand er acht op slaat,

Engelse KJV

Because I have called, and ye refused; I have stretched out my hand, and no man regarded;

Vertaling

Omdat ik geroepen heb, maar ulieden die afwees, Ik Mijn hand uitstrekte, en niemand er aandacht aan besteedde;

American SV

Because I have called, and ye have refused; I have stretched out my hand, and no man hath regarded;

Vertaling

Omdat ik geroepen heb, maar ulieden die afwees, Ik Mijn hand uitstrekte, en niemand er aandacht aan besteedde;

Geneva Bible

Because I haue called, and ye refused: I haue stretched out mine hand, and none woulde regarde.

Vertaling

Omdat ik geroepen heb, maar ulieden die afwees, Ik Mijn hand uitstrekte, en niemand er aandacht aan besteedde;

Statenvertaling

Dewijl ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt; Mijn hand uitgestrekt heb, en er niemand was, die opmerkte;

Herziene SV

Omdat ik riep, maar u weigerde, Mijn hand uitstrekte, maar niemand er acht op sloeg,

Nieuwe Vert.

Omdat gij weigerdet, toen ik riep, niemand acht gaf, toen ik mijn hand uitstrekte;

Leidse vertaling	Omdat gij toen ik riep weigerdet, en niemand toen ik de hand uitstak daarop achtgaf,
Nw. Bijbelvert.	Maar, toen ik riep, wees je mij af, toen ik mijn hand bood, nam je die niet aan.
Het Boek Naardense BV	Ik riep, maar u luisterde niet en niemand zag hoe ik mijn hand uitstak. omdat ik riep en gij hebt geweigerd, - ik mijn hand heb uitgestrekt en niemand het merkte,
Willibrord vert.	Omdat, toen ik riep, gij hebt geweigerd, omdat, toen ik mijn hand uitstak, geen mens er acht op sloeg.

Bij deze vertalingen heb ik de volgende opmerkingen:

1. Het tekstkritisch apparaat van Biblia Hebraica heeft ten aanzien van dit vers niets op te merken, zodat deze Masoretische tekst vaststaat.
2. De Septuaginta heeft een afgevlakte weergave:
 - a. Er is een verschil tussen “niet luisteren” (‘*ὕπηκουσατε*) en “weigeren” (וּתְמָאֲנִי). Bij het laatste woord zit verzet. Bij het eerste kan nog sprake zijn van onoplettendheid of onverschilligheid.
 - b. Er is ook verschil tussen “een hand uitsteken” (נִטְיִיתִי יָדִי) en “woorden uitbreiden” (ἐξέτεινον λόγους). Wanneer iemand zijn hand uitsteekt, is dat een teken van barmhartigheid. Hij zoekt gemeenschap met zijn gesprekspartner. Maar een hoeveelheid woorden spreken heeft dat gevoel bepaald niet. Dat kan zelfs verstikkend werken zonder dat die het hart raken.
3. Wat de Vulgata betreft, zijn er geen opmerkingen.
4. Ook wat de Franse Vertaling aangaat, heb ik geen opmerkingen.
5. Het vorige geldt ook voor de Duitse Vertaling.
6. Wat de drie Engelse Vertalingen betreft (King James Version, American Standard Version en Geneva Bible), deze zijn conform Biblia Hebraica.
7. Wat de acht Nederlandse Vertalingen betreft (Statenvertaling, Herziene Statenvertaling, Nieuwe Vertaling, Leidse Vertaling, Nieuwe Bijbelvertaling, Het Boek, Naardense Bijbelvertaling en Willibrord Vertaling) betreft, het volgende:
 - a. De Statenvertaling, Herziene Statenvertaling, Nieuwe Vertaling, Leidse Vertaling, de Naardense Bijbelvertaling en Willibrord Vertaling geven de Hebreeuwse tekst goed weer.
 - b. Bij de Nieuwe Bijbelvertaling treft mij het verschil tussen “mijn hand bieden” en “mijn hand uitstrekken”. Bij het laatste zit de wil om gemeenschap te zoeken met de gesprekspartner. Bij het eerste kan die hand louter een formaliteit zijn waarbij het van de gesprekspartner afhangt of hij die hand ook inderdaad aanneemt.
 - c. Het Boek geeft een parafrase.

Conclusie: De boodschap van Biblia Hebraica wordt over het algemeen goed weergegeven. De liefde van de Opperste Wijsheid, Die gemeenschap zoekt met al Zijn hoorders, wordt beantwoord met verzet, vijandschap en ongeloof; met pure onwil.

WOORDSTUDIE VAN- In dit onderdeel van mijn studie over dit vers geven we een filologische studie van de verschillende Hebreeuwse woorden van onze tekst en hun betekenis in verband met het Bijbelboek Spreuken.

יַעַן

De eerste consonant is י, Yod. Het vocaalteken onder deze consonant is Patach, een a-klank. Het accentteken naast dit vocaalteken is Munah als verbinding. De tweede consonant is ע, Aijin. Het vocaalteken onder deze consonant is Patach, een a-klank. De derde consonant is ן, Slot-Nun. De transcriptie is y^aaⁿ. De betekenis is “omdat”.

Dit Nomen is een Voegwoord en kan ook betekenen “wegens”.

קָרָאתִי

De eerste consonant is ק, Qof. Het vocaalteken onder deze consonant is Qa-

meets, een aa-klank. Het accentteken naast dit vocaalteken is Dhi als teken van onderscheid. De tweede consonant is ך, Resj. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De derde consonant is א, Aleph. De vierde consonant is ך, Tau. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De vijfde consonant is ך, yod. De transcriptie is q^{aa}r^{aa'}ty. De betekenis is “ik heb geroepen”.

Deze woordvorm is afkomstig van het Verbum of werkwoord אָרָא, q^{aa}r^{aa'}. Het is qal, perfectum, eerste persoon singularis of enkelvoud. Dit werkwoord betekent in de qalvorm: “roepen”; “uitnodigen”; “verkondigen”. Hier betekent het “roepen” en wel “bij name roepen”. De Opperste Wijsheid roept al Zijn hoorders bij hun naam want Hij kent hen. Hij heeft hen bij hun naam geroepen. Zie verder pag. 396 van mijn studie.

וְתִמְאֲנוּ

De eerste consonant is ך, Waw. Het vocaalteken onder deze consonant is Patach, een a-klank. De tweede consonant is ך, Tau. Het schriftteken in deze consonant is Dagesj Forte als teken van verdubbeling, en met onder deze consonant een Sjewa Mobile die onder een verdubbelde consonant staat en weergegeven wordt met een ^e. De derde consonant is ם, Mem. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De vierde consonant is א, Aleph. Het vocaalteken onder deze consonant is Tsere, een ee-klank. Het accentteken naast dit vocaalteken is Atnaach als teken van onderscheid. De vijfde consonant is ך, Nun. De zesde consonant is ך, Waw. Het vocaalteken in het midden van deze consonant is Soereq, een oe-klank waarbij de ך niet wordt uitgesproken. De transcriptie is w^{att}e^ma^{aa'}ee^{nw}oe. De betekenis is “maar ulieden hebben geweigerd”.

Deze woordvorm is te splitsen in ך en וְתִמְאֲנוּ. De ך is een Lidwoord, in dit geval een ך-adversativum en te vertalen door “maar”, omdat het een tegenstelling weergeeft. וְתִמְאֲנוּ is een werkwoordsvorm van het Verbum תִּמְאֵן, m^{aa'}aⁿ, dat in de pi'el-vorm de betekenis heeft van “weigeren”. Het is pi'el imperfectum consecutivum, tweede persoon masculinum pluralis (meervoud) en te vertalen door “ulieden hebben geweigerd”. Duidelijk een teken van verzet bij de hoorders ondanks het roepen van de Opperste Wijsheid.

נִטִּיתִי

De eerste consonant is ך, Nun. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De tweede consonant is ך, Teth. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. Het accentteken naast dit vocaalteken is Mercha als teken van verbinding. De derde consonant is ך, Yod. De vierde consonant is ך, Tau. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De vijfde consonant is ך, Yod. De transcriptie is n^{aa}th^{iy}ty. De betekenis is “Ik heb uitgestrekt”.

Deze woordvorm is een werkwoordsvorm van het Verbum נִטַּח, n^{aa}th^{aa}h. נִטִּיתִי is een qalvorm perfectum eerste persoon singularis (enkelvoud) en heeft bovengenoemde betekenis “Ik heb uitgestrekt”. We mogen deze genade van de Opperste Wijsheid ten aanzien van Zijn hoorders vergelijken met hoe Christus Zijn offer bracht op Golgotha, toen Zijn handen uitgestrekt werden aan het kruis.

יָדִי

De eerste consonant is ך, Yod. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De tweede consonant is ך, Daleth. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De derde consonant is ך, Yod. De transcriptie is y^{aa}d^{iy}. De betekenis is “Mijn hand”.

Dit Nomen is het voorwerp van het uitstrekken van de hand van de Opperste Wijsheid. Dit Nomen is een Nomen femininum singularis (het woord יָד is een vrouwelijk woord in het Hebreeuws) met een suffix (achtervoegsel) eerste persoon singularis; dus “Mijn hand”.

Het woord “hand” komt vaak voor in het Oude Testament. Met een hand houd je een bepaald voorwerp vast, bijvoorbeeld een beker. Het kan ook een persoon aanduiden, bijvoorbeeld mijn rechterhand. Hand kan ook bezit of heerschappij betekenen, bijvoorbeeld ik leg mijn hand op dit land. Daarbij is het tegengestelde van het uitstrekken van de hand die hand terugtrekken!

Theologisch duidt hand een bepaalde macht aan over mensen of volken, niet alleen op het menselijk vlak maar ook ten aanzien van God. Bekend is de uitdrukking om iets uit Gods rechterhand (in Zijn gunst) te ontvangen of uit Zijn linkerhand (in Zijn toorn). Benjamin werd door zijn moeder Rachel Ben-oni genoemd, zoon van mijn linkerhand, zoon van mijn ellende; Jakob noemde hem echter Benjamin, zoon van mijn rechterhand, zoon van mijn geluk (zie Genesis 35:18). Wat onze tekst betreft, betekent een en ander dus dat de hoorders, die Gods uitgestrekte hand vol van genade en waarheid zien, zich tegen Zijn macht en genade fel verzetten; willens en wetens en met alle macht. Ze duwen Zijn hand als het ware terug en willen met Hem niets te maken hebben. Pure onwil.

וְאִין

De eerste consonant is ׀, Waw. Het schriftteken onder deze consonant is een Sjewa Mobile die weergegeven wordt met een ^e. De tweede consonant is א, Aleph. Het vocaalteken onder deze consonant is Tsere, een ee-klank. Het accentteken naast dit vocaalteken is Atnaach als teken van onderscheid. De derde consonant is י, Yod. De vierde consonant is ׀, Slot-Nun. De transcriptie is w^eeyn. De betekenis is “maar niemand”.

Deze woordvorm is te splitsen in ׀ en וְאִין. De ׀ is een Lidwoord, in dit geval een ׀-adversativum en te vertalen door “maar”, omdat het een tegenstelling weergeeft. וְאִין, 'ayin, is een Pronomen Absolutus en heeft de betekenis van “niemand”. Deze vorm komt verder voor in Spreuken 5:17; 6:15; 10:25; 13:7; 28:1, 3; en 29:1, 9, 19.

מִקְשִׁיב:

De eerste consonant is מ, Mem. Het vocaalteken is Patach, een a-klank. De tweede consonant is ק, Qof. Het schriftteken is Sjewa Quiescens zonder dat dit weergegeven wordt in de transcriptie. De derde consonant is ש, Sjijn. Het vocaalteken is Chireq, een i-klank. Het accentteken, dat steeds gevolgd wordt door het zogenaamde pausa-teken aan het einde van het vers, is Silluq. De vierde consonant is י, Yod. De vijfde consonant is ב, Beth, met daarna het Pausa-teken (:). De transcriptie is m^aqsjyb: . De betekenis is “opmerkende”.

Deze woordvorm is afkomstig van het Verbum מִקְשִׁיב, q^{aa}sj^{ab}, en wel een hifilvorm participium (deelwoord) masculinum singularis. Letterlijk vertaald is de betekenis “opmerkende” met als onderwerp “niemand”. Deze vorm komt ook voor in Spreuken 17:4 en 29:12. Met andere woorden: niemand van de hoorders is er mee bezig of staat er open voor om de naar hen uitgestrekte hand van de Opperste Wijsheid op te merken. Ze gaan er integendeel mee door, zoals de werkwoordsvorm aangeeft. Zo diep is het verzet! Zo diep is de zonde! En dat terwijl God de stem van Zijn kinderen opmerkt, die dag en nacht tot Hem roepen, merken deze hoorders Zijn stem niet op. Een grove vorm van ongerechtigheid!

DE SCHAT AAN SCHRIF-
TUURLIJKE KENNIS.

Vanuit het geheel van de Heilige Schrift zijn onderstaande Bijbelplaatsen welke behoren bij Spreuken 1:24 in volgorde van Bijbelboek van belang. Daarbij hebben we de volgende opmerkingen.

Psalm 31:21. *‘Gij verbergt hen in het verborgene Uws aangezichts voor de hoogmoedigheden des mans; Gij versteekt hen in een hut voor den twist der tongen.’*

Jesaja 50:2. *‘Waarom kwam Ik, en er was niemand, waarom riep Ik, en niemand antwoordde? Is Mijn hand dus gans kort geworden, dat zij niet verlossen kan, of is er in Mij geen kracht om uit te redden? Ziet, door Mijn schelding maak Ik de zee droog, Ik stel de rivieren tot een woestijn, dat haar vis stinkt, omdat er geen water is, en sterft van dorst.’*

Jesaja 65:12. *‘Ik zal ulieden ook ten zwaarde tellen, dat gij allen u ter slachting zult krommen, omdat Ik geroepen heb, maar gij hebt niet geantwoord, Ik gesproken heb, maar gij hebt niet gehoord, maar hebt gedaan, dat kwaad was in Mijn ogen, en hebt verkoren hetgeen, waaraan Ik geen lust heb.’*

Jesaja 66:4. *‘Ik zal ook verkiezen het loon hunner handelingen, en hun vreeze zal Ik over hen doen komen, omdat Ik geroepen heb, en niemand antwoordde, Ik gesproken heb en zij niet hoorden, maar deden dat kwaad is in Mijn ogen, en verkoren hetgeen waartoe Ik geen lust had.’*

Jeremia 7:13. 'En nu, omdat gijlieden al deze werken doet, spreekt de HEERE, en Ik tot u gesproken heb, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij niet gehoord hebt, en Ik u geroepen, maar gij niet geantwoord hebt.'

Ezechiël 8:18. 'Daarom zal Ik ook handelen in grimmigheid, Mijn oog zal niet verschonon, en Ik zal niet sparen; hoewel zij voor Mijn oren met luider stem roepen, nochtans zal Ik hen niet horen.'

Zacharia 7:11-12. 'Maar zij weigerden op te merken, en togen hun schouder terug, en zij verzaarden hun oren, opdat zij niet hoorden. En zij maakten hun hart als een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en de woorden, die de HEERE der heirscharen zond in Zijn Geest, door den dienst der vorige profeten, waaruit ontstaan is een grote toorn van den HEERE der heirscharen.'

Mattheüs 22:5-6. 'Maar zij, zulks niet achtende, zijn heengegaan, deze tot zijn akker, gene tot zijn koopmanschap. En de anderen grepen zijn dienstknechten, deden hun smaadheid aan, en doodden hen.'

Mattheüs 23:37-38. 'Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en stenigt, die tot u gezonden zijn! hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels; en gijlieden hebt niet gewild. Ziet, uw huis wordt u woest gelaten.'

Handelingen 4:30. 'Daarin, dat Gij Uw hand uitstrekt tot genezing, en dat tekenen en wonderen geschieden door den Naam van Uw heilig Kind Jezus.'

Romeinen 10:21. 'Maar tegen Israël zegt Hij: Den gehelen dag heb Ik Mijn handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk.'

Hebreeën 12:25-26. 'Ziet toe, dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt; want indien dezen niet zijn ontvloten, die dengene verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veelmeer zullen wij niet ontvlieden, zo wij ons van Dien afkeren, Die van de hemelen is; Wiens stem toen de aarde bewoog; maar nu heeft Hij verkondigd, zeggende: Nog eenmaal zal Ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook den hemel.'

1. Er is in al deze Bijbelpassages, zowel in het Oude als Nieuwe Testament, sprake van gekrenkte en versmade liefde van de HEERE en Zijn Zoon, Jezus Christus, de Opperste Wijsheid, vanwege het hardnekkig ongeloof in en gruwelijk verzet tegen het aanbod van Zijn genade en ontfermende toewending tot het volk van Zijn verbond. Wat zal het zijn als wij op zo'n grote zaligheid geen acht hebben gegeven, bij het uur van onze dood en bij de wederkomst van Christus!

UITLEG. Zie bij de exegese vers 33.

TOEPASSING. Zie bij de exegese vers 33.